

Warszawa, 30 marca 2022 r.

Wzrost aktywności zawodowej osób autystycznych przyniósłby państwu wpływy rządu nawet 12 mld zł rocznie

Tylko 2 proc. spośród 400 tysięcy osób autystycznych w Polsce pracuje – wynika z raportu „Droga do otwarcia rynku pracy w Polsce dla osób autystycznych”, przygotowanego przez Fundację JiM we współpracy z Polskim Instytutem Ekonomicznym. Średni współczynnik aktywności zawodowej autystów jest w Polsce aż pięciokrotnie niższy niż średnio w Unii Europejskiej. Większa dostępność rynku pracy dla osób autystycznych mogłaby przynieść nie tylko korzyści w postaci większego uczestnictwa tych osób w życiu społecznym, ale oznaczałaby wymierny zysk w postaci dodatkowych 12 mld zł rocznie dla Skarbu Państwa – twierdzą autorzy raportu.

„Autyzm kojarzy się z potrzebami socjalnymi i jest postrzegany jako obciążenie budżetu państwa. Jest to podejście niesłuszne, gdyż co druga osoba autystyczna może pracować. W Polsce pracuje co pięćdziesiąta. To może i powinno się zmienić, tym bardziej, że według 62 proc. Polaków osoby autystyczne są w stanie pracować. Wystarczy od początku myśleć o nich jak o pracownikach i tworzyć ramy do wejścia w samodzielne życie” – mówi Tomasz Michałowicz, Prezes Fundacji JiM.

Trzeba otworzyć rynek pracy dla autystów

Obecna sytuacja osób autystycznych oraz ich rodzin jest trudna. Sprawowanie opieki nad członkiem rodziny będącym w spektrum autyzmu często oznacza konieczność rezygnacji z pracy zawodowej wśród osób najbliższych. Konsekwencją jest trudna sytuacja finansowa osób autystycznych i ich rodzin, a więc całej społeczności autystycznej, do której w Polsce można zaliczyć około 1 miliona osób. To wpisuje się w szersze zjawisko związane z problemami finansowymi, których doświadczają osoby z niepełnosprawnością w Polsce.

Wykres 6. Problemy finansowe osób (nie)pełnosprawnych mieszkających w Polsce w 2020 r. (w proc.)

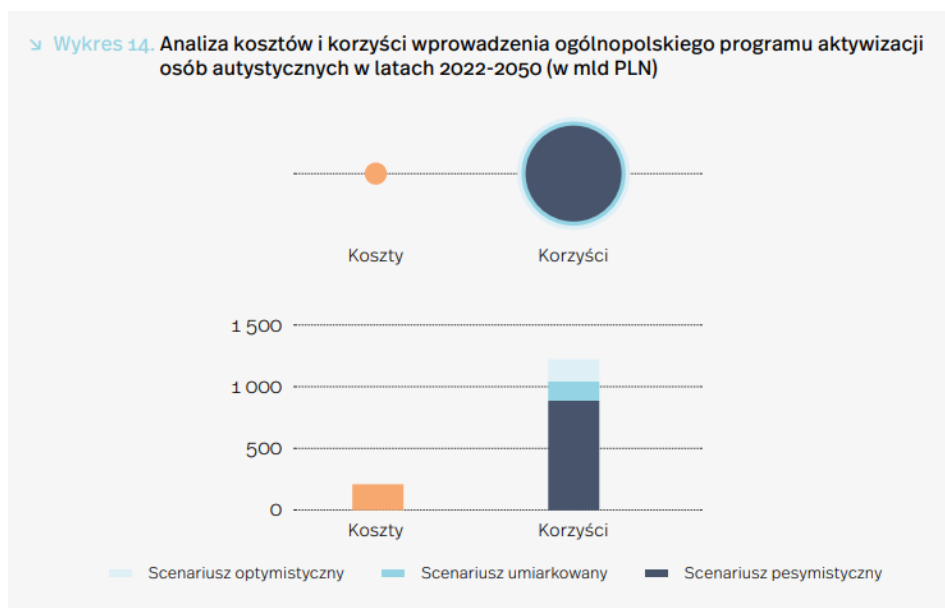
Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie danych Eurostatu.

Autyści pragną natomiast samodzielności i możliwości rozwoju zawodowego, co potwierdzają m.in. doświadczenia Forum Odpowiedzialnego Biznesu, partnera raportu.

Coraz więcej firm współtworzących FOB otwiera się na zatrudnianie pracowników w spektrum autyzmu.

„Wykazaliśmy, że aktywizacja zawodowa osób autystycznych i stworzenie mechanizmów wspierających ich rozwój od dzieciństwa do samodzielnej dorosłości w sposób umożliwiający im wejście na rynek pracy, są dla państwa dobrą inwestycją. Z naszego modelu wynika, że każde 100 złotych wydane na aktywizację osób autystycznych zapewni państwu 500 złotych przychodu. Szacujemy, że PKB Polski dzięki aktywizacji osób autystycznych byłoby wyższe rocznie średnio o 1,2 proc. Co istotne, aż 63 proc. respondentów w naszym badaniu deklaruje, że będąc pracodawcą zatrudniłoby osobę w spektrum autyzmu. Dodatkowy wysiłek na rzecz poprawy świadomości społecznej w tym zakresie oraz wprowadzenie odpowiednich narzędzi po stronie polityki publicznej mogą doprowadzić do przełomu w postaci znaczącego zwiększenia wykorzystania potencjału takich osób na rzecz polskiej gospodarki” – mówi Krzysztof Kutwa z Polskiego Instytutu Ekonomicznego, autor raportu.

Wykres 14. Analiza kosztów i korzyści wprowadzenia ogólnopolskiego programu aktywizacji osób autystycznych w latach 2022-2050 (w mld PLN)

Jak poprawić sytuację osób autystycznych

W raporcie przedstawiono szereg rekomendacji, nakierowanej na poprawę sytuacji osób autystycznych w Polsce:

- ujednoczenie systemu monitorującego diagnozy autyzmu,
- utworzenie bazy osób w spektrum autyzmu,
- rezygnacja z wykluczającego z rynku pracy charakteru świadczenia pielęgnacyjnego,
- utworzenie regionalnych placówek wspierających osoby autystyczne m.in. w znalezieniu zatrudnienia,
- stworzenie systemu zachęt do zatrudnienia osób autystycznych w sektorze prywatnym.

Według autorów raportu, wdrożenie takich zmian przez podmioty odpowiadające za kreowanie i wdrażanie polityki publicznej mogłoby zwiększyć aktywność zawodową osób autystycznych.

W kwietniu 2021 r. Sejm i Senat przyjęły uchwały o potrzebie reformy i unowocześnienia polskiego systemu wsparcia osób w spektrum autyzmu. Raport potwierdza, że reformy te są nie tylko potrzebne społecznie, ale też uzasadnione z perspektywy korzyści dla systemu finansów publicznych.

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Jego obszary badawcze to przede wszystkim makroekonomia, energetyka i klimat, handel zagraniczny, foresight gospodarczy, gospodarka cyfrowa i ekonomia behawioralna. Instytut przygotowuje raporty, analizy i rekomendacje dotyczące kluczowych obszarów gospodarki oraz życia społecznego w Polsce, z uwzględnieniem sytuacji międzynarodowej.

Kontakt dla mediów:

Ewa Balicka-Sawiak

Rzecznik Prasowy

T: +48 727 427 918

E: ewa.balicka@pie.net.pl